

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Λεωνίδιο, 01/04/2025

Εκπαιδευτική επίσκεψη των Ομάδων Τοπικής Δράσης Αναπτυξιακή Πάρνωνας Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α., Δημοσυνεταιριστική Έβρος Α.Ε., Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Νήσων Αττικής & Δίκτυο Συνεργασίας Κεφαλλονιάς και Ιθάκης στην περιοχή του Αποθέματος Βιόσφαιρας Arpenningo Tosco Emiliano, Ιταλία, 10-13/03/2025

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Διατοπικής Συνεργασίας με τίτλο «Η αξία του Αποθέματος Βιόσφαιρας στην τοπική κοινότητα» του τοπικού προγράμματος LEADER /CLLD, υπομέτρο 19.3 του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο συντονίζει η Αναπτυξιακή Πάρνωνας, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική επίσκεψη στο Απόθεμα Βιόσφαιρας Arpenningo Tosco Emiliano, στις περιοχές της Τοσκάνης και της Emilia Romagna της βορειοκεντρικής Ιταλίας, με τη συμμετοχή των εταίρων Δημοσυνεταιριστική Έβρος Α.Ε., Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Νήσων Αττικής & Δίκτυο Συνεργασίας Κεφαλλονιάς και Ιθάκης, το διάστημα 10-13/03/2025.

Στόχος της επίσκεψης ήταν η εκπαίδευση στελεχών των ΟΤΔ, στελεχών της τοπικής εταιρικής σχέσης, εκπροσώπων συλλογικών φορέων, επιχειρηματιών και αγροτών από τις περιοχές των εταίρων ως προς τη σημαντικότητα της αξίας του Αποθέματος Βιόσφαιρας και η επαφή με επιτυχημένες «καλές πρακτικές» προς ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας.

Σε συνεργασία με το Εθνικό Πάρκο Tuscan-Emilian Apennine διαμορφώθηκε ένα πρόγραμμα επισκέψεων 18 ατόμων σε σημαντικά σημεία της περιοχής που είναι πιστοποιημένη ως Απόθεμα Βιόσφαιρας εδώ και μία δεκαετία (Arpenningo Tosco-Emiliano Biosphere Reserve).

Οι φιλόξενοι εκπρόσωποι και συνεργάτες του Εθνικού Πάρκου υποδέχτηκαν στις 10/03 τις ελληνικές ομάδες στο μοναστήρι Badia di Santa Maria della Neve, όπου έγινε περιήγηση σε ένα αριστούργημα της Αναγέννησης της Emilia Romagna, δίπλα στον ποταμό της Πάρμα με φόντο το υπέροχο κάστρο Torrechiera.

Ακολούθησε συνάντηση στην περιοχή Berceto (Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου) με την κα Chiara Viarriani, συνεργάτη του Εθνικού Πάρκου/ECST manager, η οποία έκανε παρουσίαση με θέμα “The general framework of the Biosphere Reserve” and the “Parks for the climate” and “UNESCO for the climate projects, the ECST program”.

Στις 11/03 οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν την περιοχή Pontremoli όπου τους υποδέχτηκε ο Δήμαρχος καθώς και η Αντιδήμαρχος Τουρισμού. Εκεί είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν την παρουσίαση “Pontremoli Start working APS and Sigeric and the ECST” από τον σύμβουλο κ. Andrea Angella και να δουν από κοντά το project Pontremoli Start Working, μια θερμοκοιτίδα φιλοξενίας ανθρώπων που εργάζονται απομακρυσμένα σε ένα κοινόχρηστο χώρο εργασίας. Το project ξεκίνησε το 2020, εποχή της πανδημίας, από δύο νέους της περιοχής που πήραν την πρωτοβουλία να επαναφέρουν κόσμο αλλά και να προσελκύσουν νέο κόσμο να ζήσει και να εργαστεί στο Pontremoli, μία ιστορική περιοχή της Lunigiana, νότια της Τοσκάνης, ένα μέρος ιδανικό για να ζει και να δουλεύει κάποιος καθώς βρίσκεται μια ώρα από οκτώ πρωτεύουσες επαρχιών, έχει σιδηροδρομικό σταθμό, υποδομές υγείας και εκπαίδευσης και μία ζωντανή κοινότητα με αρκετούς πολιτιστικούς, αθλητικούς και κοινωνικούς συλλόγους.

Ακολούθησε περιήγηση στο μουσείο Stele Statue όπου εκτίθενται τα εντυπωσιακά ανθρωπόμορφα αγάλματα σκαλισμένα σε ψαμμίτη, τα οποία δημιουργήθηκαν από τους πληθυσμούς που κατοικούσαν στην περιοχή μεταξύ της 4ης και 1ης χιλιετίας π.Χ. και εξακολουθούν να αποτελούν ένα άλυτο αίνιγμα μέχρι σήμερα για το τι αντιπροσωπεύουν.

Η μέρα ολοκληρώθηκε με την επίσκεψη στο αγροτουριστικό κατάλυμα Montagna Verde στην περιοχή Apella, όπου η ιδιοκτήτρια κα Barbara Maffei υποδέχτηκε τους συμμετέχοντες και αναφέρθηκε στην ιστορία του καταλύματος και στη σημερινή λειτουργία του ως ένα υπόδειγμα βιώσιμου τουρισμού και βιολογικής γεωργίας, με ταυτόχρονη διατήρηση του περιβάλλοντος του αγροτικού τοπίου. Η διαχείρισή του γίνεται από την ίδια και τον αδελφό της, διατηρώντας την οικογενειακή επιχείρηση και εξελίσσοντας την σε μία αυθεντική μονάδα φιλοξενίας, με την επαναχρησιμοποίηση των αρχαίων καστανεώνων και λαχανόκηπων μέσα και γύρω από το χωριό. Ως πρακτικές έχουν υιοθετηθεί το «zero km» στη λειτουργία του εστιατορίου με την ανάπτυξη της φάρμας σε κοντινή απόσταση και η παραγωγή πρώτων υλών από τον ίδιο τον σεφ για την ετοιμασία των εδεσμάτων/ “agri-chef”. Επίσης η γεωργική κληρονομιά της περιοχής διατηρείται με μεθόδους κτηνοτροφίας με χρήση φυλών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, κάτι που είναι εφικτό χάρη στα λιβάδια που καλύπτουν τις πλαγιές του Εθνικού Πάρκου Απεννίνων.

Ακολούθησε η παρουσίαση “The LifeBeeAdapt project and memoranda of understanding with farms and municipalities” από την κα Margherita Coviello και τον κ. Giovanni Carotti, συνεργάτες του Εθνικού Πάρκου.

Στις 12/03 οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν την περιοχή Rigoso και συγκεκριμένα το κατάστημα “The MAB bottega” όπου γνώρισαν τα παραδοσιακά προϊόντα των Απέννινων και την ιστορία τους μέσα από τη συζήτηση με τους κ. Claudio Moretti και κα Erika Farina από τον Συνεταιρισμό Briganti di Ceretto. Η ιδέα του καταστήματος και η λειτουργία του από τον συνεταιρισμό της περιοχής γεννήθηκε για να προσφέρει μια βασική υπηρεσία στους κατοίκους και στους επισκέπτες της πόλης, που δεν χρειάζεται πλέον να ταξιδεύουν για να αγοράσουν τρόφιμα, και για να υπερασπιστεί και να προστατεύσει τα τοπικά προϊόντα, την κοινωνική και πολιτιστική ποικιλομορφία, το σύνολο των αξιών και των παραδόσεων που συνδέονται με τη βαθιά σχέση αιώνων των μικρών κοινοτήτων των Απέννινων με τη γη και τις εποχές.

Ακολούθησε επίσκεψη στην περιοχή Succiso και συνάντηση με εκπρόσωπο του κοινοτικού κοινωνικού Συνεταιρισμού Valle dei Cavalieri, ο οποίος διαχειρίζεται το Κέντρο Επισκεπτών του, με κύρια δραστηριότητα τον Αγροτουρισμό. Η φάρμα Agricola είναι αφιερωμένη στην εκτροφή προβάτων και στο γαλακτοκομείο παράγεται το τυρί “Pecorino dell'alto Appennino Reggiano”. Στις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού περιλαμβάνονται ακόμη εκπαιδευτικές δραστηριότητες για σχολεία και οικογένειες σε συνεργασία με το Εθνικό Πάρκο και άλλους συλλόγους.

Η μέρα ολοκληρώθηκε με επίσκεψη στον επιβλητικό ασβεστολιθικό βράχο Pietra di Bismantona, έναν σημαντικό αρχαιολογικό και γεωλογικό χώρο 15 εκατομμυρίων χρόνων στην περιοχή Castelnuovo n’ Monti, παγκοσμίως γνωστό στους λάτρεις της αθλητικής αναρρίχησης, τον οποίο επισκέπτονται χιλιάδες τουρίστες ετησίως.

Στη συνέχεια στο χώρο Laudato Si centre έγινε παρουσίαση για το Απόθεμα Βιόσφαιρας των Απέννινων από τον Πρόεδρο του Εθνικού Πάρκου κ. Fausto Giovanelli καθώς και η παρουσίαση με θέμα “Evaporitic Karst and Caves of Northern Apennines” από συνεργάτη του Εθνικού Πάρκου, σχετικά με τα σπήλαια γύψου (πάνω από 900 σπήλαια σε μια σχετικά μικρή περιοχή, με πάνω από 100 km σπηλαίων συνολικά), τα οποία αποτελούν και μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO.

Ακολούθησε η παρουσίαση με θέμα «Presentation of the partners areas and actions of Interterritorial Cooperation Project “Value of the Biosphere Reserve in the local community”,

within the local LEADER/ CLLD program 2014-2020» από την κα Χριστίνα Καλαθά, Δασολόγος Περιβαλλοντολόγος MSc., μέλος της Επιτροπής Υποστήριξης της υποψηφιότητας AB και τέλος η παρουσίαση του κ. Μιχαήλ Σκούλλου, Καθηγητής Χημείας, Περιβάλλοντος και Ωκεανογραφίας ΕΚΠΑ/Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής MAB/UNESCO με θέμα «The Candidate Biosphere Reserve of Mount Parnona-Cape Maleas».

Τα Απέννινα υψώνονται μεταξύ της θάλασσας της Τοσκάνης και της πεδιάδας Emilia και αναπνέουν τον αέρα της Ευρώπης και της Μεσογείου. Η κορυφογραμμή εκτείνεται κατά μήκος της γραμμής των 2000 μέτρων. Είναι ένα μονοπάτι, αιωρούμενο ανάμεσα σε δύο κόσμους που στις 4 εποχές αλλάζουν, ανατρέπουν και αναγεννούν χρώματα, συναισθήματα, μυρωδιές και προοπτικές. Μεγάλο μέρος της βιοποικιλότητας της Ιταλίας συγκεντρώνεται στην περιοχή του Αποθέματος Βιόσφαιρας των Απέννινων, που ευνοείται από την εγγύτητα των ευρωπαϊκών και μεσογειακών κλιματικών ζωνών.

Λίγα λόγια για τα Αποθέματα Βιόσφαιρας:

Η ιδέα για τα Αποθέματα Βιόσφαιρας ξεκίνησε από μια ομάδα εργασίας του προγράμματος MAB το 1974 ενώ το Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας ξεκίνησε το 1976. Τα Αποθέματα Βιόσφαιρας είναι χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές οι οποίες συμπεριλαμβάνουν πολύτιμα οικοσυστήματα και κοινωνίες που επιθυμούν να συνδυάσουν την προστασία του οικοσυστήματος με την αειφόρο χρήση του. Έχουν σκοπό την προώθηση μιας ισορροπημένης σχέσης μεταξύ ανθρώπου και βιόσφαιρας.

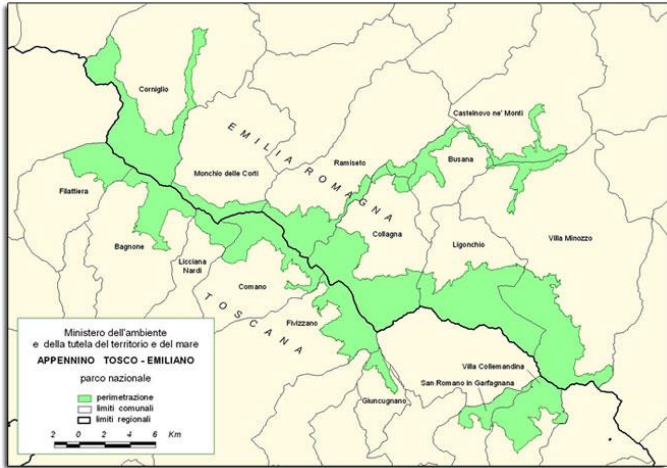
Τα Αποθέματα Βιόσφαιρας ανακηρύσσονται από τις εθνικές κυβερνήσεις και παραμένουν κάτω από την κυρίαρχη δικαιοδοσία των κρατών στα οποία βρίσκονται, αλλά αναγνωρίζονται διεθνώς από την UNESCO. Η UNESCO βλέπει τα Αποθέματα Βιόσφαιρας ως ένα τεράστιο φυσικό εργαστήριο παγκόσμιας εμβέλειας, στο οποίο η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος συνδυάζεται με την έρευνα, την εκπαίδευση, την επίδειξη, την τοπική συμμετοχή και την αειφόρο ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα Άνθρωπος και Βιόσφαιρα της UNESCO (Man and Biosphere ή MAB) είναι ένα διακυβερνητικό επιστημονικό πρόγραμμα που προσπαθεί να βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και του φυσικού περιβάλλοντός τους. Συνδυάζει τις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες με σκοπό τη βελτίωση της διαβίωσης των ανθρώπων και τη διαφύλαξη των φυσικών και διαχειριζόμενων οικοσυστημάτων, προωθώντας έτσι καινοτόμες προσεγγίσεις στην οικονομική ανάπτυξη, που είναι κοινωνικά και πολιτισμικά κατάλληλες και περιβαλλοντικά βιώσιμες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Αναπτυξιακή Πάρνωνα. Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α. υπέβαλε τον Σεπτέμβριο του 2024 φάκελο υποψηφιότητας για την ανακήρυξη της περιοχής του Όρους Πάρνωνα και του Ακρωτηρίου Μαλέα ως Απόθεμα Βιόσφαιρας στο πρόγραμμα MAB / UNESCO. Στην προσπάθεια αυτή συμμετείχαν Δήμοι, Τοπικοί Φορείς και η Περιφέρεια Πελοποννήσου, ενώ υπήρχε και η υποστήριξη των Υπουργείων Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης, Πολιτισμού, Παιδείας και Ναυτιλίας & Νησιωτικής πολιτικής. Η υποψηφιότητα στηρίζεται στη βιοποικιλότητα της περιοχής αλλά και σε στοιχεία, όπως η ιστορία, ο πολιτισμός και τα προϊόντα ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ).

Τμήμα Προβολής & Συνεργασιών
Αναπτυξιακής Πάρνωνα

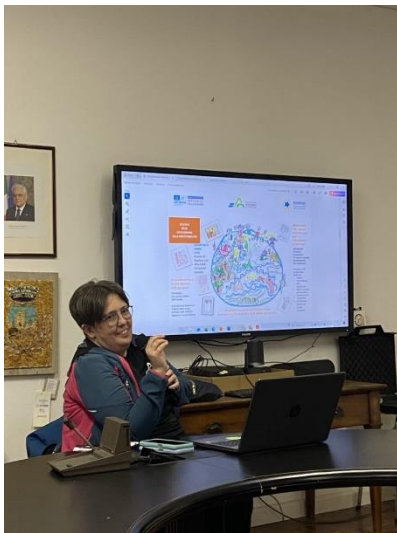

Χάρτης AB Appennino Tosco Emiliano

Υλικό προβολής AB

Berceto_Παρουσίαση της κας Chiara Viarriani, συνεργάτης του Εθνικού Πάρκου Tuscan-Emilian Apennine

Torrechiara_Επίσκεψη στο μοναστήρι Badia di Santa Maria delle Neve

Rigoso_The MAB bottega_παραδοσιακά προϊόντα των Απέννινων

Apella_ Montagna Verde, καστανεώνας

Apella_ Παρουσίαση της κας Margherita Coviello, συνεργάτης του Εθνικού Πάρκου

Pontremoli_ Start working APS

Pontremoli_ Θερμοκοιτίδα co-working

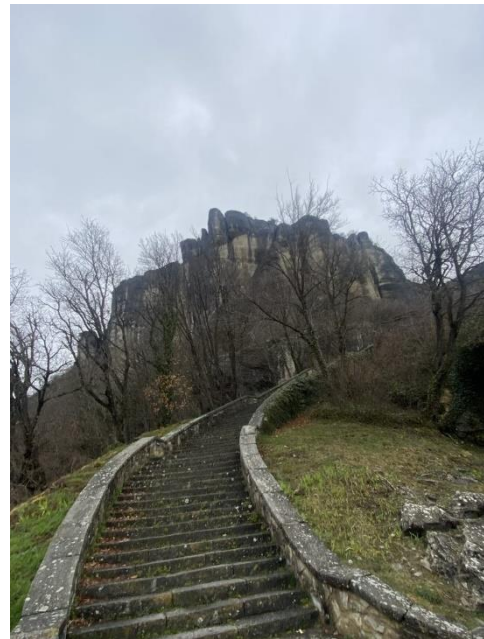
Castelnuovo n'Monti_ Παρουσίαση της κας Χριστίνας Καλαθά

Castelnuovo n'Monti_ Παρουσίαση του κ. Μιχαήλ Σκούλλου

Pontremoli_ Μουσείο Stele Statue

Castelnuovo n'Monti_Πietra di Bismantova

Castelnuovo n'Monti_ Παρουσίαση του κ. Fausto Giovanelli

family photo